

MISIJNÍ ÚVAHY

Malá zamyšlení na každý den

Mimořádného misijního měsíce října 2019
vyhlášeného papežem Františkem

Říjen 2019

Kristova církev na misiích ve světě

James H. Kroeger, MM

O autorovi...

Otec James H. Kroeger, misionář hnutí Maryknoll, se narodil 4. prosince 1945 v USA ve státě Wisconsin a 17. května 1975 byl vysvěcen knězem. V roce 1970 přijel do Orientu a sloužil na misiích na Filipínách a v Bangladéši. Pracoval ve farnostech a pomáhal především při vzdělávání a formaci apoštolátu seminaristů, duchovních, katechetů a vedoucích laiků.

Otec Kroeger je držitelem licenciátu a doktorátu z misiologie (teologie misii) na Gregoriánské univerzitě v Římě. V dnešní době vyučuje kristologii, eklesiologii, misiologii a „Asijskou teologii“ v teologické škole sv. Ignáce z Loyoly (Ateneo de Manila); je řádným profesorem Pastoračního východoasijského institutu a Katechetického centra Matky života. Je zakládajícím prezidentem Filipínské asociace katolických misiologů (PACM); poradcem Kanceláře FABC pro evangelizaci a Misijní komise filipínských biskupů (CBCP). Pořádá také krátké kurzy a semináře pro různé katolické, ekumenické a mezináboženské skupiny.

Je autorem mnoha teologicky-misiologických katechetických materiálů. K jeho nejnovějším knihám patří:

Zkoumání papežství s papežem Františkem

(ST PAULS, 2017)

Dynamické místní církve v Asii

(Claretian and Jesuit Communications, 2014)

Stát se učedníkem misionářem (PMS – Manila, 2014)

Kráčej ve světle víry (ST PAULS, 2014)

Dar misí (Orbis Books, 2013)

Cesta podle II. vatikánského koncilu: Padesát milníků

(ST PAULS, 2012)

Zkoumat poklady II. vatikánského koncilu

(Claretian and Jesuit Communications, 2011)

Kdysi dávno v Asii: Příběhy harmonie a pokoje

(deset překladů, různí vydavatelé a data)

Kontakt: jhkroeger@gmail.com

Úvod

Papež František během modlitby Anděl Páně na Světový den misí (Misijní neděle) dne 22. října 2017 veřejně oznámil celé církvi svůj záměr oslavit Mimořádný misijní měsíc říjen 2019. Jedním z klíčových aspektů této události je oslavit stoleté výročí Apoštolského listu **Maximum Illud** papeže Benedikta XV., který dal nový podnět misijní práci při hlásání evangelia. Papež František si přeje znovu podnítit vědomí o významu křtu pro Boží lid ve vztahu k misiím církve. Pro tuto oslavu navrhl téma „**Pokřtění a poslání: Kristova církev na misiích ve světě**“.

S tímto vědomím se Národní kancelář PMD na Filipínách, pod vedením Mons. Estebana U. Lo. LMRS ve spojení se svými spolupracovníky, rozhodla připravit misijní úvahy na každý říjnový den roku 2019. Tyto úvahy na misijní téma jsou k dispozici ve formě praktické příručky pro každodenní použití. Doufáme, že budou pro kněze, duchovní, katechety, misionáře a věřící laiky zdrojem skutečné obnovy jejich oddanosti misiím!

Tato stručná zamyšlení odpovídají duchovnímu rozměru, který stanovil papež František pro Mimořádný misijní měsíc. Svätý otec si přeje obnovit osobní setkání s Ježíšem Kristem působícím v církvi, zamyslet se nad svědectvím a životem svatých misionářů a mučedníků, plně se oddat misijní formaci a katechezi, a obnovit misijní dobročinnost.

Papež František výmluvně hovoří o misijní evangelizaci ve své apoštolské exhortaci z roku 2013 Evangelii Gaudium (Radost evangelia). Pro Františka je „*misijní působení paradigmatickým veškeré činnosti církve*“ (15). František cituje slova sv. Jana Pavla II.: „*misijní činnost je i dnes pro církev největší výzvou*“ (15). Říká: „*Sním o misijním rozhodnutí, které bude schopné všechno proměnit*“ (27); „*osvojme si ve všech částech světa trvalý misijní stav*“ (25).

Přátelé, až si v měsíci říjnu 2019 (nebo i později) pročtete tyto úvahy, možná znovu objevíte ve slovech Svätého otce Františka něco nového, vždyť: „*Misijní poslání je vášeň pro Ježíše a současně i vášeň pro jeho lid.*“ (268)!

James H. Kroeger, MM

1. říjen

„Malá cesta“ lásky

„Misijní měsíc“ říjen začíná svátkem sv. Terezie z Lisieux, patronky misíí. Narodila se 2. ledna 1873 ve Francii. Její příkladní rodiče, Zelig a Louis Martinovi, byli svatořečeni papežem Františkem 18. října 2015. Terezie zemřela na tuberkulózu 30. září 1897 v útlém věku 24 let.

Terezie by pravděpodobně nepřitáhla velkou pozornost nebýt jejího posmrtně vydaného autobiografického rukopisu **Dějiny duše**. Toto dílo vypráví v podstatě o cestě ke svatosti v každodenním životě. Terezie byla svatořečena 17. května 1925, jen 28 let po své smrti. 14. prosince 1927 ji papež Pius XI. prohlásil za hlavní patronku všech misionářů, mužů i žen, a všech misíí na celém světě, a postavil ji tak na roveň sv. Františku Xaverskému. Na Světový den misíí 19. října 1997 jmenoval papež Jan Pavel II. Terezii z Lisieux učitelkou církve.

Sv. Terezie pochopila, že v křesťanském životě je důležitá velká láska a ne velké skutky. Terezie, světice „malé cesty“, rozvíjela spiritualitu všednosti, v níž člověk nabízí každou chvíli a každý skutek prostě a s velkou láskou Bohu. Terezie, známá jako „Malá květinka“, je zdrojem hluboké naděje pro miliony lidí, kteří chtějí sloužit Bohu svou malostí, prostotou a láskou. V Terezii nacházejí své vlastní povolání a spiritualitu, svou „uskutečnitelnou“ a „snesitelnou“ cestu každodenního posvěcování.

Některé z Tereziiných hlubokých myšlenek:

- *„Zásluhu nemáme, když mnoho vykonáme nebo darujeme, ale spíše když přijímáme Jeho vůli a mnoho milujeme.“*
- *„Dokonalost spočívá v plnění Jeho vůle, být tím, čím On si přeje, abychom byli.“*

Vskutku je Tereziina „malá cesta“ cestou naděje pro všechny, kdo chtějí být misionáři a „svatými obyčejného života“.

2. říjen

Oslavme anděly strážné

S tím, jak si církev připomíná svátek andělů strážných, pojďme si připomenout tu prostou uklidňující modlitbu, kterou jsme se naučili v dětském věku:

*„Andělíčku, můj strážníčku, opatruj mi mou dušičku,
opatruj ji ve dne v noci od škody a od zlé moci.
Andělíčku, strážce můj, tělo, duši opatruj.“*

Slovo „anděl“ pochází z řeckého slova **angelos**, které znamená „posel“. Andělé jsou duchovní bytosti stvořené Bohem, jejich existence je článkem naší katolické víry. Katechismus katolické církve (328) uvádí: *„Existence duchovních netělesných bytostí, které Písmo svaté nazývá anděly, je pravdou víry.“*

Bible je plná andělských zjevení, zvláště ve významných okamžicích dějin spásy; jednájí jako Boží poslové. Anděl zvěstuje Panně Marii, že počne a porodí syna a dá mu jméno Ježíš (Lk 1,26-38). Anděl poradí Josefovi, aby přijal Marii za svou ženu (Mt 1,18-25). Anděl zvěstuje Ježíšovo narození pastýřům (Lk 2, 1-20). Když Marie Magdalena a druhá Marie jdou k Ježíšovu hrobu, potkají anděla, který oznamuje, že Ježíš vstal z mrtvých.

Ježíš sám hovořil o milující péči, kterou andělé nabízejí každému z nás: *„Mějte se na pozoru, abyste nepohrdali ani jedním z těchto maličkých. Pravím vám, že jejich andělé v nebi jsou neustále v blízkosti mého nebeského otce.“* (Mt 18,10). Opravdu, náš osobní anděl strážný stojí neustále při nás, projevuje nám Boží péči a milující přítomnost a vede nás po cestě k věčnému životu.

Papež František mluví o andělech strážných a radí nám, abychom jim naslouchali s pokorou a úctou. Náš osobní anděl nás jako Boží misionář stále doprovází, ochraňuje nás a dává nám rady jako důvěrný přítel. Budme opravdu vděční za krásný projev Boží lásky – anděly, zvláště za našeho osobního anděla strážného!

3. říjen

Ježíšovy pokyny pro misie

Krásné evangelium pro dnešní den vypráví o Ježíšově vyvolení sedmdesáti dvou následovníků a jejich vyslání na misie. Z toho lze učinit závěr, že misie jsou pro **všechny** Ježíšovy učedníky – **všechny** pokřtěné křesťany, nejen pro duchovní či vysvěcené. Všichni, zvláště rodiče i prarodiče, mají své velké životní poslání, které mají naplnit. Všimněte si, že misie začíná z Božího podnětu, Ježíšovým vyvolením. Neúčastníme se misie, která je založena na našem rozhodnutí. „*Ne vy jste vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a vaše ovoce aby zůstalo.*“ (Jn 15,16).

Připomeňme si, že „*žeň je hojná, ale dělníků málo.*“ Toto bylo pravdivé v Ježíšově době a je pravdivé i dnes. Musíme rozpoznat velký úkol, kterému dnes jako křesťané čelíme ve světě; modlíme se k Pánu, aby vyslal další dělníky. Ježíš nám dává stručný, ale jasný příkaz: „*Buďte na cestě.*“ Neopozdíte se! Běžte, a běžte ihned!

Mějte na paměti, že budete postaveni před mnohé výzvy: Budete jako ovce mezi vlky. Uznejte, že někteří lidé přijmou vaši zprávu, zatímco jiní odmítnou vás i samotnou vaši misii. Ježíš radí svým misionářům, aby „*cestovali nalehko.*“ Ať vás materiální věci netíží na cestě vašeho poslání hlásat Ježíšovu radostnou zvěst.

Misionář má šířit pokoj mezi všemi; jinými slovy – křesťanské poselství je poselstvím „*milosrdenství a soucítění*“ (téma papežovy cesty na Filipíny v roce 2015). Připomeňme si také radu papeže Františka vyjít na nejzazší konec, na periferie, k vyloučeným ze společnosti. Hlavní důraz dávejte na hlásání Ježíšova království, hlásejte, že Boží království je blízko. My **všichni** jako křesťané máme plnit misijní úkol, který nám dal Ježíš; budme radostní poslové Kristovy radostné zvěsti!

4. říjen

Laudato si' papeže Františka

Na svátek sv. Františka z Assisi si připomínáme rozsáhlou encykliku papeže Františka zaměřenou na životní prostředí: **Laudato si' – péče o náš společný domov**. Tento dokument předkládá myšlenku, že péče o zemi má morální a duchovní rozměr. František naléhavě vybízí k činnosti a klade jasnou otázku: *„Jaký svět chceme zanechat těm, co přijdou po nás, dětem, které nyní vyrůstají?“* (LS 160).

Papež zmiňuje nádherný chvalozpěv Františka z Assisi o stvoření a říká, že naše sestra země *„volá k nám, jakou škodu jsme jí způsobili svým nezodpovědným užíváním a zneužíváním dober, kterými nás Bůh obdaroval“* (2). František chce oslovit všechny lidi žijící na této planetě. *„Rád bych zahájil dialog se všemi lidmi o našem společném domově“* (3). František z Assisi nám pomáhá vidět potřebu *„integrální ekologie“* (11).

Můžeme se ptát: Co se to děje s naším společným domovem, s naším krásným světem? *„Země, náš domov, se začíná stále více a více podobat obrovské hromadě špíny“* (21). *„Tyto problémy úzce souvisí se skartovací kulturou“* (22). Musíme se *„upřímně podívat na fakta, abychom uviděli, že náš společný domov upadá do havarijního stavu“* (61). Ačkoliv *„lidstvo zklamalo Boží očekávání“* (61), je zde opravdová naděje.

Papež František vidí, *„jak velmi mohou duchovní přispět integrální ekologii a plnému rozvoji lidstva“* (62). *„Církev se snaží nejen připomínat všem jejich povinnost starat se o přírodu, ale současně musí především chránit lidstvo před sebezničením“* (79). Musíme jako František z Assisi přijmout Ježíšův pohled na celý svět a všechno stvoření.

5. říjen

Radost z misie

Sedmdesát dva učedníků, které Ježíš vyslal na misie, se vrací k Ježíši a radují se, že jejich misie byla úspěšná. S úžasem zjistili, že i démoni se jim podřizovali (v hebrejském podání byli hadi a štíři symboly ďáblů různého druhu). Ježíš se raduje s učedníky z jejich úspěšného misijního úsilí.

Ježíš pak přivádí své učedníky k hlubšímu pochopení jejich misie; měli by se radovat nejen z toho, že dokázali zahnat ďábelské duchy, ale také aby jejich jména byla zapsána v nebi. Největší radost učedníků-misionářů spočívá v uvědomění si, že jsou milováni Bohem; že se stali vyvolenými Ježíšovými bratry a sestrami. Stručně řečeno – ať už misijní úsilí přinese pozitivní výsledky nebo ne, naše hluboká radost vyplývá z poznání, že vykonáváme misii, pro kterou nás vybral a poslal Ježíš.

Připomeňme si, že v úvodu „*misijní části*“ Lukášova evangelia Ježíš poslal těch sedmdesát dva učedníků do každého města a vesnice, kam měl sám jít (Lk 10,1). Jako poslové Ježíše máme vždy mít na paměti, že připravujeme lidi k přijetí Ježíše. Skrze naše slova a skutky připravujeme cestu Ježíši. Jsme jako Ježíšův předchůdce Jan Křtitel připravující cestu Ježíši: „*On musí růst, já však se menšit*“ (Jn 3,30).

Dnešní evangelium končí Ježíšovými slovy adresovanými učedníkům, aby ve své misii nacházeli radost, protože na vlastní oči viděli velké věci, které Bůh učinil; jsou přímými svědky spásy. Mějme opravdovou radost, kdykoli si nás Bůh použije pro uskutečnění svých záměrů. Jako učedníci-misionáři jsme se „*stali Ježíšovými přáteli*“ (srov. Jn 15,14-15)!

6. říjen

Zkoumání motivace k misii

Závěrečný verš dnešního evangelia sv. Lukáše (Lk 17,10) stručně vystihuje, jak bychom měli chápat sebe a svůj křesťanský závazek; máme se prostě považovat za služebníky. Nemáme očekávat odměnu od Boha. Nezasloužíme si žádnou odměnu, naše dílo si nezasluhuje od Boha laskavost. Takový postoj odráží starověkou Pelagiánskou herezi, kterou ve svém posledním dokumentu o svatosti v dnešním světě kritizuje papež František (**Gaudete et Exsultate**, 47-59).

Papež František vysvětluje: *„Jeho přátelství nás nekonečně přesahuje, nemůžeme si jej koupit naším dílem, může být pouze darem zrozeným z jeho milující iniciativy“* (54). *„Nemůžeme velebit tento dar Božího přátelství, aniž bychom si uvědomili, že náš pozemský život a přirozené schopnosti jsou darem. Musíme se nekonečně radovat, že náš život je v podstatě darem a uvědomit si, že naše svoboda je milost“* (55). Jen *„na základě svobodně a s pokorou přijatého Božího daru“* (56) se můžeme stát pravými Božími misijními služebníky.

Stále se však můžeme ptát: Proč evangelizovat a zapojovat se do misii? Asijsí biskupové (FABC) jasně zformulovali pronikavý náhled na naši službu a „motivaci k misiím“. Uvádějí tyto motivy: *„Evangelizujeme především z hluboké vděčnosti Bohu ... Misie je nade všechno jiné stav vděčného srdce proměněného Boží milostí ... Ale misie je také příkaz. Evangelizujeme proto, že jsme byli posláni do celého světa, aby se ze všech národů stali učedníci ... Evangelizujeme také proto, že skrze křest jsme byli vtěleni do církve, která je misijní ve své samotné podstatě ... A konečně evangelizujeme proto, že evangelium je kvasem pro osvobození a proměnu společnosti.“* Toto jsou pravé motivy Ježíšových misijních služebníků!

7. říjen

Modlitba celosvětového misijního růžence

V říjnu, lidově známém jako „misijní měsíc“, slavíme svátek Panny Marie Růžencové. Každý z dvaceti růžencových desátků je věnován rozjímání o životě Ježíše nebo Panny Marie. Slovo tajemství zde odkazuje na pravdu naší víry, ne na něco nepochopitelného. Když se katolíci modlí růženec, mají rozjímat o všech dvaceti pravdách víry uvedených v Bibli nebo nauce církve. Tato „*tajemství*“ jsou seskupena do čtyř kategorií: Radostný, Bolestný, Slavný a Světla. Pro mnoho katolíků je růženec pravou kontemplativní modlitbou, zdrojem hlubokého rozjímání.

V únoru roku 1951 vyslovil arcibiskup Fulton J. Sheen v rozhlasovém pořadu The Catholic Hour jedinečný pohled na růženec. Řekl: „*Musíme se modlit, ale ne za nás samotné, nýbrž za svět. Proto jsem navrhl Celosvětový misijní růženec. Každý z pěti desátků má jinou barvu, která představuje určitý světadíl.*“ Taková modlitba růžence má napomoci papeži a celé církvi plnit misijní příkaz.

Navržené Sheenovo schéma (ať už růženec obsahuje barevné korálky nebo ne) vypadá takto: první **zelená** označuje lesy a pastviny v Africe; druhá **modrá** oceány obklopující ostrovy v Tichém oceánu; třetí **bílá** Evropu, sídlo Svatého otce, pastýře církve; čtvrtá **červená** připomíná oheň víry, který misionáři přinesli do Ameriky a pátá **žlutá** představuje ranní světlo Východu a Asie. Tento přístup se soustřeďuje na „*misijní úmysl*“ každého desátku; snadno se doplňuje k běžnému způsobu modlitby růžence. Připomeňme, že sv. Jan Pavel II. povzbuzoval všechny zintenzivnit modlitbu růžence „*pro získání milostí od Boha, které církev a lidstvo zvláště potřebují.*“

8. říjen

Žít integrovaný život v misii

Dnešní evangelium, které se čte o svátku sv. Marty, pravděpodobně odráží typickou scénu z Ježíšova života. Ježíš byl velmi blízkým přítelem Marty, Marie a Lazara. Často přicházel do jejich domu v Betánii, aby si odpočinul, radoval se z jejich přítomnosti, užil si Martino kuchařské umění a oddychl si od své náročné misijní činnosti.

Sv. Lukáš představuje Marii, jak sedí u Ježíšových nohou a naslouchá mu. Martu jako dobrou hostitelku zaměstnávají hostitelské povinnosti. Je pochopitelné, že ji rozčiluje Mariina bezstarostnost a to, že všechnu práci nechává na ní. Ježíš láskyplně napomíná Martu, aby si nedělala přehnané starosti o maličkosti.

Kará Ježíš Martu nebo dokonce nebere ohled na její zájmy, když říká, že Marie „*si vybrala to lepší*“? Zajisté ne! Jemně připomíná Martě, aby všechno udržela v rovnováze, plnila si své každodenní povinnosti (práce, vaření, praní, uklízení) a přitom stále byla zaměřena na Krista (čas pro modlitbu a rozjímání). Toto dobře zachycuje benediktinské motto: „*modli se a pracuj*“. Abychom žili pravý křesťanský život, potřebujeme práci i modlitbu. Kdybychom jako aktivní hlasatelé evangelia měli přijmout modlitbu bez vykonání úkolů vlastních našemu misijnímu povolání, ustrnuli bychom. Jsme-li vedeni Boží vůlí, naše práce nás přivádí blíže k Němu.

Stejně tak naše misijní práce ztrácí svůj smysl, není-li založena na modlitbě a rozjímání. Nic v našem životě nemáme pod kontrolou. Nemůžeme dělat nic bez Boží milosti. Než začneme plnit své misijní úkoly, musíme se nejprve obrátit v modlitbě k Bohu. Budeme-li zakořeněni v Boží lásce, můžeme naši misii vykonávat účinněji. Jedním slovem – máme být „*rozjímaví v konání*“.

9. říjen

Poznání Boha jako soucitného Otce

Křesťané vyznávají Boha jako „*Otce všemohoucího*“. Boží otcovství je zřetelným znakem Ježíšova života a modlitby. Ježíš se často modlí ke svému Otci, nazývá Boha „*svým Otcem*“ (Mt 11,26; Lk 10,21). Jeho poslání je od Boha (Jn 11,41-42). Při Poslední večeři se obrací k Otci (Jn 17,1;5;11;21;24;25). Ježíš se obrací k Otci v kritických momentech svého života: Getsemany (Mk 14,36; Mt 26,42) a Kalvárie (Lk 23,34). Před smrtí vyslovuje tato slova: „*Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha*“ (Lk 23,46).

Protože Ježíš učil tuto modlitbu své učedníky, je známa jako „*Modlitba Páně*.“ Tertulián ji nazval „*shrnutím celého evangelia*“ a sv. Tomáš Akvinský, že je „*nejdokonalejší ze všech modliteb*“. Když my jako křesťané s vírou vyjadřujeme své potřeby svému Otci, zavazujeme se tím k tomu, abychom své žádosti v modlitbě uvedli ve skutek. Např. modlit se za každodenní chléb, vykonat svůj podíl na misiích církve či ulevit hladovým a strádajícím ve světě.

Jedinečným způsobem se zaměřil na téma milosrdenství v rámci misií církve papež František, „*papež milosrdenství*“. Připomeňme jeho dokument **Misericordiae Vultus (Tvář milosrdenství)**, ve kterém vyhlásil rok milosrdenství. František říká: „*Potřebujeme neustále rozjímat nad tajemstvím milosrdenství. Je pramenem radosti, pokoje a vyrovnanosti. ... Milosrdenství je mostem, který spojuje Boha s člověkem*“ (MV 2).

Pro papeže Františka Boží milosrdenství znamená ústřední bod života církve a misií. „*Veškerá její pastorační činnost by měla být věřícím prezentována s láskou; žádné její kázání a svědectví nesmí postrádat milosrdenství*“ (MV 10). „*Tam, kde jsou křesťané, by měl každý nalézt oázu milosrdenství*“ (MV 12).

10. říjen

Přátelství s ostatními: Misijní vzor

Dnešní evangelium hovoří o přátelství, tématu odpovídajícímu oslavě Mimořádného misijního měsíce, který vyhlásil papež František. Evangelium obsahuje mnoho příkladů, jak přátelsky Ježíš přistupuje k ostatním. Sv. Lukáš ukazuje Ježíšův soucitný přístup k malomocným, ochrnutým, hříšníkům, výběrčím daní, setníkům, vdovám, lidem posedlým ďáblem, epileptikům. Lukášův seznam je velmi široký. Ježíš sám je dobrý Samaritán (Lk 10,29-37) a soucitný otec (Lk 15,11-32). Při Poslední večeři Ježíš říká: „*Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo položí život za své přátele. Vy jste moji přátelé, činíte-li, co vám přikazuji.*“ (Jn 15,13-14).

Významný katolický biblista Rudolph Schnackenburg napsal dojmavou knihu s názvem **Přítel, kterého máme v Ježíši**. Jeho pohled má velkou hloubku: „*Přátelství je vyčerpávajícím vyjádřením našeho vztahu k Němu (Ježíši). ... Náš přítel Ježíš nás volá: ‚Pojďte ke mně všichni, kdo nesete těžké břímě, a já vám dám odpočinout! ... To je hlas přítele, který nám rozumí a zjevuje nám své srdce. ... Každý člověk si musí sám pro sebe učinit závěr, že Ježíš je přítel – skutečně osobní přítel – každé lidské bytosti.*“

Ve své krásné encyklice **Evangelii Gaudium (Radost evangelia)** František uvádí: „*Radost evangelia naplňuje srdce a celý život všech, kdo se setkávají s Ježíšem*“ (1). „*Zvu každého křesťana na jakémkoliv místě a v jakékoliv době k tomu, aby se hned teď navrátil ke svému osobnímu setkání s Kristem ... Zvu vás k tomu, abyste ho bez ustání hledali každý den*“ (3). František pokračuje: „*Toto setkání – či obnovené setkávání – s Boží láskou se rozvíjí v obohacující přátelství... Zde je pramen a inspirace všeho našeho evangelizačního působení*“ (8). Pro papeže Františka a každého z nás platí: „*Misijní poslání je vášně pro Ježíše, ale současně i vášně pro jeho lid*“ (268).

11. říjen

Sv. Jan XXIII.: Radostný papež

Dnes oslavujeme život jednoho nedávno svatořečeného světce, který svým dílem výrazně přispěl životu církve: papeže Jana XXIII. Byl svatořečen společně s Janem Pavlem II. 27. dubna 2014, na neděli Božího milosrdenství. Během svého krátkého pontifikátu (1958–1963) se stal oblíbeným po celém světě. Byl všeobecně znám jako „dobrý papež Jan.“ Je připomínán v souvislosti se svoláním II. vatikánského koncilu (1962–1965) a programem aggiornamento za obnovu a modernizaci církve. Každý rok na svátek sv. Jana XXIII. si připomínáme zahájení II. vatikánského koncilu – 11. října 1962 – a také to, jakou klíčovou roli má tento koncil pro obnovu života a církevní misie.

Jedním z mnoha darů, které Jan XXIII. zanechal církvi, je „**Každodenní desatero**“. Zde je několik krátkých výňatků:

1. Dnes se budu snažit prožít celý den pozitivně.
2. Dnes nebudu nikoho kritizovat.
3. Dnes se budu radovat z jistoty, že jsem byl stvořen, abych byl šťastný.
4. Dnes se přizpůsobím okolnostem.
5. Dnes budu věnovat deset minut svého času dobré četbě.
6. Dnes vykonám jeden dobrý skutek a nikomu o něm nepovím.
7. Dnes udělám aspoň jednu věc, kterou nemám rád.
8. Dnes si naplánuji něco pro sebe.
9. Dnes budu pevně věřit, navzdory všemu, že se dobrá Boží Prozřetelnost o mě stará.
10. Dnes se nebudu bát.

V úžasu stojíme před moudrostí Jana XXIII., která nás vede k naplnění naší misie!

12. říjen

Kdo jsou praví blahoslavení?

Dnešní krátké evangelium má jen dva verše; každý obsahuje stejné slovo „*blahoslavení*“, řecky **makarios** a latinsky **beatus**. Všeobecně se toto slovo překládá jako „*blahoslavený*“ a znamená také šťastný, blažený, radostný, přinášející štěstí, naplněný. Odkazuje na stav duchovní pohody, kdy člověk zakouší opravdovou radost v duši. Vztaženo na člověka to znamená, že člověk se těší úctě a respektu. Kdo jsou lidé, kteří si zasluhují nazývat se „*blahoslavenými*“? Ježíšova odpověď je jasná a přímá: „*Blahoslaveni ti, kdo slyší Boží slovo a zachovávají je.*“ Tato slova otevírají cestu k hlubokému rozjímání nad naším křesťanským misijním povoláním.

Poslední papeži zdůrazňovali integraci „*naslouchání*“ a „*zachovávání*“ Božího Slova; člověk musí být „*naslouchajícím*“ i „*zachovávajícím*“! Evangelizace vyžaduje jak rozjímání, tak i konkrétní čin. Připomeňme si výzvu papeže Pavla VI. v **Evangelii Nuntiandi** (41): „*Moderní člověk naslouchá ochotněji svědectvím než učitelům a jestliže naslouchá učitelům, je to proto, že oni jsou svědky.*“ Papež Jan Pavel II. odkazuje na pohled Pavla VI. v **Redemptoris Missio** (42): „*Lidé dnes více důvěřují svědectví než učení, a více životu a konání než teorii.*“ Papež František v **Evangelii Gaudium** (120) kombinuje „*naslouchání*“ Božímu Slovu jako učedníci a „*konání*“ podle Slova jako misionáři: „*Už neříkejme, že jsme „učedníci“ a „misionáři“, nýbrž vždycky „učedníci misionáři*“.

Nový Zákon ukazuje, že první člověk, kterému se dostalo té cti být nazýván blahoslaveným, není nikdo jiný než samotná Panna Maria. Papež František zdůrazňuje Mariinu cestu víry jako vzor pro všechny křesťany: naslouchejme Jeho slovům, která nás inspirují k misijnímu životu hlasatelů evangelia. Blahoslavená Panno Maria, Hvězdo nové evangelizace, upevňuj naši víru, abychom se stali pravými učedníky misionáři tvého Syna!

13. říjen

Autentická misijní služba

Mezi dnešním prvním čtením a evangeliem existuje obvyklá paralela: uzdravení malomocných. Deset malomocných volá: „*Ježíši! Mistře! Smiluj se nad námi.*“ Ježíš je uzdraví a žádá je, aby šli a ukázali se kněžím, aby potvrdili jejich očištění. Kupodivu jen jeden se vrátil, aby vyjádřil Ježíši svou vděčnost. Ježíš potvrdil Samaritánovi „*hluboké očištění*“ a řekl mu: „*Tvá víra tě zachránila.*“

Tato evangelijní vyprávění nás vyzývají připomenout si život vynikajícího misionáře, který hluboce proměnil lidské životy. Josef Damián de Veuster, lidově známý jako „Damián Malomocný“, byl svatořečen papežem Benediktem XVI. 11. října 2009. Narodil se roku 1840 na malé farmě u města Lovaň v Belgii. Roku 1863 odjel na Havajské ostrovy a cesta mu trvala šest měsíců. V květnu 1864 byl v Honolulu vysvěcen na kněze. Damián sloužil na Havajských ostrovech devět let. Na počátku roku 1873 byl prvním knězem dobrovolníkem, který se nabídl ke službě malomocným, žijícím v odloučenosti na ostrově Molokai, protože tehdy neexistoval žádný lék proti této obávané nemoci, která zpusťovala toto souostroví.

Ve jmenovacím dopise otce Modesta, Damiánova duchovního představeného, se uvádí: „*Můžete zůstat tak dlouho, jak to bude vyžadovat vaše oddanost.*“ Damián četl tento dopis stále znovu a znovu až do své smrti o šestnáct let později. Zemřel ve věku 49 let. Jako misionář na ostrově Molokai napsal svým bratrům v Evropě: „*Sám se stanu malomocným s malomocnými, abych je všechny získal pro Krista. Proto v kázáních říkám „my malomocní“, ne „moji bratři“.*“ Damián se snažil utvářet svůj život podle Krista. Zemřel 15. dubna 1889, byl právě Svatý týden. Damián žil proměněný i proměňující život. Příklad jeho služby chudým nás inspiruje k tomu, abychom nezapomínali na potřeby lidí žijících přímo v našem středu. Svatý Damiáne, apoštolo soucitu, oroduj za nás.

14. říjen

Pavlovy dynamické misijní zásady

Apoštol Pavel je nepochybně největším misionářem všech dob; jeho misijní povolání jasně zachycuje dnešní první čtení. Představuje deset „*misijních zásad*“, které byly platné pro Pavla z Tarsu a platí i dnes pro všechny Pavly moderní doby.

1. **Hluboké uvědomění si povolání.** Pro Pavla a všechny misionáře mají misie původ v Božím volání.
2. **Radikální oddanost Kristu.** Pavlova zkušenost obrácení se na cestě do Damašku byla jen začátkem jeho celoživotního vztahu; misie předpokládá život plně soustředěný na Krista.
3. **Dobrovolné přijetí utrpení.** Apoštol Pavel hlásal evangelium svým příkladným životem. Zranitelnost a přijetí kříže činí misii autentickou.
4. **Pronikavé misijní metody.** Pavel používal k dosažení svého cíle různé metody. Misie vyžadují tvůrčí, neustále nové přístupy k evangelizaci.
5. **Naléhavé Boží prohlášení.** Pavel ohlašuje zprávu od Boha, která má hluboký vliv na celé lidstvo. Misie v současném světě neztratily nic ze své naléhavosti.
6. **Hluboká láska k církvi.** Pro Pavla církev znamená v první řadě místní komunitu pokřtěných následovníků Ježíše Krista. Misie a láska k lidem, které utvářejí církev, jdou spolu ruku v ruce.
7. **Úzká spolupráce se spolupracovníky.** Pavel, ač silný jednotlivec, byl týmový pracovník na poli evangelizace. Celá apoštolská služba společným úsilím získává vyšší hodnotu.
8. **Oddanost proměně společnosti.** Pavlovo kázání o osvobození obsahuje silný zájem o chudé a trpící. Evangelijní zpráva o lidské důstojnosti vede k proměně společnosti.
9. **Účinný příkladný život.** Pavel vždy dbal na to, aby vedl opravdový život. Svědectví křesťanského života je prvním a často nejúčinnějším hlásáním evangelia.
10. **Naprosté spoléhání na Boží Prozřetelnost.** Pavel se ptá: „*Je-li Bůh s námi, kdo proti nám?*“ (Řím 8,31). Misie vždy zůstává „*Božím projektem*“. Pastoři, misionáři, katecheti, duchovní, laici, všichni služebníci církve napodobují Pavla, radostného hlasatele evangelia!

Povolání k misijní svatosti

Všichni křesťané jsou povoláni ke svatosti a intimnímu vztahu s Pánem, který charakterizuje životy světců jako např. Terezie z Avily, jejíž svátek dnes slavíme. Totéž povolání zdůrazňuje ve své exhortaci z roku 2018 **Gaudete et Exsultate (Radujte se a jásejte)** i papež František. Františkův zvací dokument nese podtitul: „*Povolání ke svatosti v dnešním světě.*“ Stejně pozvání můžeme najít i v dokumentu II. vatikánského koncilu **Lumen Gentium (Světlo národů, 39–42)**. Jako Ježíšovi misionáři učedníci nasloucháme některým klíčovým pohledům papeže Františka.

Papež tvrdí, že jeho psaní je zaměřeno velmi prakticky: „*Mým skromným cílem je představit volání ke svatosti v praktickém životě pro naši dobu*“ (2). „*Pán chce, abychom byli svatí a ne abychom se usadili a jen příjemně a obyčejně existovali*“ (1). Je nepochybně mnoho forem svatosti. „*Všichni jsme povoláni, abychom svědčili, ale je mnoho cest, jak přinášet svědectví*“ (11). František vychvaluje „*střední třídu svatosti*“ (7), jak ji sám nazývá. Zahrnuje obyčejné lidi – rodiče, pracující, nemocné a staré. Svatost je často možno nalézt u „*našich sousedů odvedle*“ (7).

„*Svatost, ke které nás volá Bůh, roste skrz malá gesta*“ (16). „*Potřebujeme jen najít dokonalejší způsob, jak dělat věci, které už děláme*“ (17). „*Křesťan nemůže uvažovat o své misii, aniž by ji chápal jako cestu ke svatosti*“ (19). „*Potřebujete chápat celý svůj život jako jednu misii*“ (23). „*Život nemá misii, ale je misii*“ (27). „*Tak jak bude každý křesťan růst ve svatosti, takové ovoce ponese našemu světu*“ (33). František potvrzuje naléhavá slova Leona Bloye: „*Jedinou velkou životní tragédií je nestát se svatým*“ (34). Svatá Terezie z Avily by určitě souhlasila!

16. říjen

Oblíbená misie zbožné služby

Dnes si církev připomíná život a oddanost sv. Markéty Marie Alacoque (1647–1690), francouzské řeholnice řádu vizitantek, která měla vidění Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a pod vedením svého duchovního vůdce Saint Claude Colombiera tuto oddanost zpopularizovala. Mnoho katolíků zná tradici „*prvního pátku*“ – přijímání eucharistie první pátek devět po sobě jdoucích měsíců. Markéta Marie hlásala, že ten, kdo bude dodržovat tyto první pátky, nezemře v hříchu nebo bez svátostí; Kristovo Nejsvětější Srdce bude jejich útočištěm v hodině smrti.

Jak může tato přesvědčivá oblíbená zbožnost posloužit misiím? Jak by mohla oddanost, která někdy může být limitována osobním soukromým jednáním, dnes nabýt většího významu? Připomeňme si původní symbol zjevený Markétě Marii: **srdce v ohni s láskou k lidem, nad nímž se tyčí kříž**. Tento symbol jasně naznačuje, že oddanost Nejsvětějšímu Srdci je úzce spojena s velikonočním tajemstvím: tajemstvím Ježíšovy smrti a zmrtvýchvstání. Stručně řečeno: znamená to, že Nejsvětější Srdce povolává křesťany na misie a k obětavé lásce ke svému bližnímu, oddané lásce, připravené čelit výzvam pravé bratrské služby společnosti.

Naše srdce se musí proměnit ve věrný obraz Ježíšova Srdce, které vyšlo ke ztraceným, opuštěným, maličkým, nejmenším a nejposlednějším ve společnosti. V současné situaci jsou ctitelé Nejsvětějšího Srdce voláni ke konkretizaci své lásky tváří v tvář výzvam společenské reality. Církev dnes chápe, že služba chudým a znevýhodněným zahrnuje moudrou snahu změnit nespravedlivé struktury ve společnosti. Spojení oddanosti k Nejsvětějšímu Srdci s růstem upřímného soucitu s potřebnými by významně přispělo k obnově této tradiční oblíbené oddanosti. Učinilo by ji přístupnější současné společenské realitě a potřebě stát se „*Církví, která je chudá a pro chudé*“, jak poznamenává papež František (*Evangelii Gaudium* 198).

Eucharistie a misie

Dnes si připomínáme svátek sv. Ignáce z Antiochie, biskupa a mučedníka. Byl uvězněn a vzat vojáky do Říma, aby ho tam předhodili lvům. Během jeho namáhavé cesty se mu podařilo napsat sedm dopisů různým místním církvím. Obrací se ke křesťanům v Římě a naléhá na ně, aby neusilovali o jeho osvobození. Hlásí se ke své víře a píše: „*Jsem pšeničným Božím zrnem rozemletým zuby divokých bestii, abych se mohl stát ryzím Kristovým chlebem.*“ Ignác uviděl, že jeho misíí bylo stát se eucharistií!

Sv. Jan Pavel II. v **Mane Nobiscum Domine (Pane, zůstaň s námi, 28)** uvádí: „*Nemůžeme si o sobě dělat iluze: podle toho, jak se budeme navzájem milovat a jaký zájem budeme projevovat o potřebné, poznají, že jsme pravými Ježíšovými učedníky*“ (Jn 13,35, Mt 25,31-46). Toto bude kritérium, podle něhož bude posuzována autenticita eucharistické slavnosti.

V encyklice **Ecclesia de Eucharistia** stejný papež poznamenává, že eucharistie „*spíše zvyšuje, než snižuje, náš smysl pro zodpovědnost za dnešní svět.*“ Cituje také pronikavá slova sv. Jana Chryzostoma: „*Chcete prokázat úctu Kristovu Tělu? Nepřehlížejte ho, když je nahý. Nevzdávejte mu poctu v chrámu odění do hedvábí, abyste ho pak přehlíželi venku, když je mu zima a je nahý. Ten, který řekl: „Toto je moje tělo,“ je také ten, který řekl: „Viděli jste mě hladového a nedali mi najíst.“ a „Cokoli jste učinili nejmenšímu z mých bratří, mně jste učinili.“ ... Co je dobrého na tom, je-li eucharistický stůl přeplněn zlatými obětními kalichy, umírá-li tvůj bratr hladem? Začněte utišením jeho hladu a tím, co zbude, můžete ozdobit také oltář.*“ Misie znamená napodobovat dávajícího se Krista v eucharistii!

18. říjen

Lukáš, evangelista misionář

Svatý Lukáš může být právem nazýván „*evangelista misionář*“. Ačkoli autoři všech čtyř evangelií každý svým vlastním způsobem popisují Kristovu misi a misi církve, Lukáš poskytuje nejpodrobnější údaje, jak v evangeliu, tak i ve Skutcích apoštolů, kde lze nalézt mnoho případů misí rané církve. Evangelium pro dnešní den předkládá několik praktických konkrétních cest pro zapojení do misí.

Lukáš uvádí, že Ježíš si pro veřejné působení vybírá sedmdesát dva následovníků a posílá je na misie. Mohli bychom z toho vyvodit závěr, že misie jsou pro **všechny** Ježíšovy učedníky – **všechny** pokřtěné křesťany, nejen pro těch dvanáct zvláště vyvolených učedníků. Veškeré misie a evangelizace začínají z Boží iniciativy. Kromě toho misie nejsou osobním nebo individuálním projektem, je to komunitní úsilí církve. Žádá se po nás, abychom měli na paměti, že „*žeň je hojná, ale dělníků málo*“. Toto tvrzení bylo pravdivé za Ježíšova života a je pravdivé i v dnešní době. Jsme si vědomi velkého úkolu, který stojí před námi, obracíme se v modlitbě k Pánu a žádáme o další dělníky.

Ježíš nám dává stručný, ale jasný příkaz: „*Budte na cestě!*“ Neopozdíte se! Mějte na paměti, že budete čelit mnoha výzvám; budete jako ovce mezi vlky. Ježíš radí učedníkům, aby „*cestovali nalehko*“. Misionář má šířit pokoj mezi všemi. Budte pokorní a přijměte jídlo a ubytování, které vám bude nabídnuto. Vyjděte k nemocným a potřebným (připomeňme radu papeže Františka vyjít až na nejzazší konec, na periferie, k vyloučeným ze společnosti). Hlavní důraz dávejte na hlásání Božího království, hlásejte, že „*Boží království je blízko*“. Jako křesťané neseme s sebou misijní poslání, které nám dal Ježíš. Važme si sv. Lukáše za jeho krásné panorama autentické křesťanské misie a učiňme ji i my naším pevným závazkem!

19. říjen

Misionáři mučedníci, svědkové víry

Církev si dnes připomíná šest francouzských jezuitských kněží a dva laické bratry, kteří se stali známými jako „*mučedníci Severní Ameriky*“. Tento svátek nám připomíná, že růst ve víře ve většině částí světa začal hrdiným svědectvím života prvních misionářů, dokonce i za cenu obětování vlastního života. Těchto osm misionářů, kteří přišli do Severní Ameriky hlásat o Bohu Irokézům a Huronům, bylo umučeno v letech 1642–1649 na dnešním území New Yorku a Kanady.

Tito hluboce věřící poslové evangelia nebyli domorodými Američany všeobecně vítáni. Nepohlíželi na ně jako na Boží muže, ale jako na francouzské kolonizátory, kteří je často podváděli a napadali jejich vzácná lovecká území. Misionáři začali nejprve pracovat mezi Hurony. Snažili se jim pomáhat, léčili nemocné, učili je novým farmářským dovednostem, a tím se jim dostalo alespoň částečného přijetí. Mohli tak začít učit lidi huronského kmene o Bohu. Otec de Brebeuf dokonce napsal jednoduchý katechismus v místním jazyce, aby se mohly učit i děti. Klíčovým problémem bylo nepřátelství mezi Irokézy a Hurony. Protože misionáři pomáhali Huronům, Irokézové je považovali za své nepřátele.

Po osm let byli tito stateční misionáři krutě mučeni. Z jejich dopisů a deníků známe mnoho podrobností o jejich zážitcích z misí mezi domorodými Američany. 29. června 1930 byli svatořečeni papežem Piem XI. Určitě by hluboce rozjímali o evangeliu na dnešní den, že je Duch svatý bude doprovázet v jejich náročném misijním úsilí. Uznáváme, že jsme skutečně **ecclesia martyrum**, církev mučedníků a svědků jak v minulosti, tak i přítomnosti. Děkujeme Bohu za všechny, kdo statečně, dokonce až hrdinsky, svědčí o své víře.

20. říjen

Papež František hovoří o misiích

Katolíci dnes slaví Světový den misií; pojdme se tedy zabývat jeho poselstvím, které Svätý otec napsal k této příležitosti. Kromě toho si také můžeme projít mnoho hlubokých pohledů na misie v **Evangelii Gaudium** (**Radost evangelia**), papežově první exhortaci. Zde František předkládá hlubokou misijní obnovu celé církve. Prohlašuje, že potřebujeme „*evangelizující církev, která vychází ze sebe*“, ne církev, která „*se vztahuje sama k sobě*“ a „*žije sama v sobě, o sobě a pro sebe*“ (EG 27).

Papež František píše: „*Sním o misijním rozhodnutí, které bude schopné všechno proměnit, aby se staly, harmonogramy, slovník i všechny církevní struktury staly spíše přiměřenou cestou k evangelizaci současného světa než k sebeprezentaci ... Účelem každé obnovy v církvi musí být misie, aby neupadla do pasti jakési církevní zahleděnosti do sebe sama*“ (EG 27).

„*Misijní působení je paradigmatem veškeré činnosti církve... Je nezbytné přejít od pouhé konzervující pastorace k pastoraci rozhodně misijní*“ (EG 15). „*Chci zdůraznit, že to, co zde zamýšlím vyjádřit, má programový význam a závažné důsledky... Osvojme si ve všech částech světa trvalý misijní stav*“ (EG 25).

Klíčovým postojem papeže Františka je názor, že „*všichni jsme misionáři učedníci*“ (EG 119); skrze křest se „*všichni členové Božího lidu stali misionáři učedníky*“ (EG 120). Každý pokřtěný je „*aktivním subjektem evangelizace*“. Každý křesťan je misionářem, nakolik se setkal s Boží láskou v Ježíši Kristu: už neříkejme, že jsme „*učedníci*“ a „*misionáři*“, nýbrž vždycky „*učedníci misionáři*“ (EG 120). František říká: „*Nenechme si ukrást misijní sílu*“ (EG 109).

21. říjen

Používání materiálních darů pro misie

Peníze jsou užitečné – dokonce nezbytné – pro mnohá dobrá díla, pro šíření podpory, pro posilování misijního úsilí, ale jestliže v životě stojí na prvním místě, ničí nás i naše vztahy. Toto je poučení, které papež František vyvozuje ze svých úvah o evangeliu pro dnešní den – podobenství o bohatém mladíkovi s velkým majetkem, který si chtěl ponechat vše jenom pro sebe.

V tomto podobenství nás Ježíš učí o „*našem vztahu k bohatství a k penězům*“. Samozřejmě bychom neměli peníze démonizovat; mohou přinést „*mnoho užitku pro rozvoj lidstva*“. Ale je nesprávné používat je zvráceně. Papež František potvrzuje Ježíšovo varování: „*Střežte se veškeré chtivosti*.“ Pokušení „*chtít stále víc*“ vede k modlářství. Odvádí nás od Božího království a misíí.

Papež František se ve svých úvahách připojuje ke slovům sv. Pavla, který řekl: „*Ježíš Kristus, sám bohatý, se stal chudým, abychom byli bohatí*.“ Toto je „*Boží cesta*“, cesta „*lidskosti, kdy se stáváme maličkými, abychom mohli sloužit*“. Protože nezřízené připoutání k majetku nás odvádí od Boha, papež dodává, že Ježíš používá „*silná drsná slova proti připoutání k penězům*“. „*Nemůžete sloužit dvěma pánům: buďto budete sloužit Bohu nebo penězům*.“ Ježíš na nás naléhá, abychom se nebáli, „*Pán ví, co potřebujeme*.“ Nebo znovu nám říká: „*Důvěřujte Otcí, který odívá do květů polní lilie a živí nebeské ptactvo*.“

František vysvětluje, že když se ten mladík divil, co má udělat se svým velkým majetkem, mohl říci: „*Dám ho někomu jinému, abych mu pomohl*.“ Papež nás žádá, abychom měli na paměti, že „*vše, co máme, máme od Pána, abychom pomáhali rozvíjet svět, šířit lidskost, pomáhat jiným*“. Zde je pravý smysl života: sloužit druhým!

22. říjen

Sv. Jan Pavel II. – papež misionář

Katolická církev po celém světě se raduje, že Jan Pavel II. společně s Janem XXIII. byli 27. dubna 2014 v Římě svatořečeni papežem Františkem. Katolické i světské sdělovací prostředky přenášely tuto událost a zdůrazňovaly, jak velkým přínosem byl tento 264. papež, jehož pontifikát trval více než 26 let (1978–2005), pro katolickou církev.

Velký důraz kladl Jan Pavel II. na obnovu misijní identity církve a její oddanosti misiím. Když byla 7. prosince 1990 zveřejněna jeho misijní encyklika **Redemptoris Missio (RM)**, kardinál Daneels z Bruselu napsal: *„tento dokument nejlépe vystihuje, kým tento papež je: je plodem misií ve všech kontinentech. Nic nevystihuje jeho pontifikát lépe, než že je to papež misionář.“*

V RM (1) papež popisuje svou misijní oddanost: *„Na počátku svého pontifikátu jsem se rozhodl cestovat do všech končin světa, abych projevil svůj zájem o misie. Přímý kontakt s lidmi, kteří neznají Krista, mě ještě více přesvědčil o naléhavosti misijní činnosti.“* Ve svém poselství ke Světovému dni misií roku 1981 zopakoval své jasné pastorační rozhodnutí: *„Mé cesty do Jižní Ameriky, Asie a Afriky měly jasný misijní záměr.“* Všude, kam přijel, zdůrazňoval hlavní bod: *„Chtěl bych vyzvat církev k obnově oddanosti misií“* (RM 2).

Sv. Jan Pavel II. neustále trval na tom, že misie jsou srdcem církve: *„církev zde na zemi je misijní ve své samotné podstatě“* (**Ad gentes 2**). Byl hluboce přesvědčen, že *„misijní činnost obnovuje církev. ... Víra se upevňuje tehdy, je-li předávána jiným!“* (RM 2). Papež František řekl o Janu Pavlu II.: *„Považuji ho za velkého misionáře církve,“* protože to byl *„člověk, který hlásal evangelium všude“*.

23. říjen

Radostní hlasatelé evangelia

Evangelium pro dnešní den obsahuje zajímavé tvrzení – Ježíš říká: „*Blaze tomu služebníku, kterého Pán při svém příchodu nalezne, že tak činí*“ (Lk 12,43). Ježíš chválí všechny misionáře, kteří neustále plní svůj misijní úkol – evangelizovat; jsou vskutku blahoslavení, šťastní a přinášející štěstí. Ježíšova slova nám připomínají, že papež František neustále říká, že misijní evangelizace má být radostnou událostí; toto téma se táhne celým dokumentem **Evangelii Gaudium (Radost evangelia)**. Zde je několik Františkových pohledů:

„Radost evangelia naplňuje srdce i celý život těch, kdo se setkávají s Ježíšem ... S Ježíšem Kristem se vždycky rodí a obnovuje radost. Chci povzbudit všechny věřící křesťany a pozvat je k nové etapě evangelizace poznamenané touto radostí“ (1). *„Zvu každého křesťana na jakémkoli místě a v jakékoli situaci, aby se hned dnes navrátil ke svému osobnímu setkání s Ježíšem Kristem nebo alespoň učinil rozhodnutí, že se s ním chce setkat; žádám vás všechny, abyste tak činili bez ustání každý den. Nikdo nemá sebemenší důvod myslet si, že se ho toto pozvání netýká, protože z radosti, kterou dává Bůh, není nikdo vyloučen“* (3). František nás zve, abychom *„vstoupili do této řeky radosti“* (5).

Papež používá několik tvůrčích výrazů, které nás vyzývají být radostnými hlasateli evangelia. *„Evangelizátor nikdy nesmí vypadat jako někdo, kdo se právě vrátil z pohřbu“* (10). *„Existují křesťané, kteří, jak se zdá, žijí se stylu postní doby bez Velikonoc“* (6). Hlasatelé evangelia nemají být *„nespokojeni a znechucení pesimisté“* (85). Musíme se vyvarovat *„záhrobní psychologie, ... která transformuje křesťany v muzejní mumie“* (83). Nepřijímáme negativismus těch, kdo jedná jako *„proroci zkázy“* (84).

Papež František nás neustále povzbuzuje: *„Nenechme si ukrást radost z evangelizace“* (83)! Jen radostní misionáři jsou opravdu skutečnými misionáři!

24. říjen

Oheň misíí

První verš evangelia pro tento den zachycuje Ježíšův důraz na misijní úkol „*přinášet oheň na zem*“, uskutečnit úkol daný od Boha – hlásat Boží království. Tento verš připomíná jedno klasické tvrzení teologa Emila Brunnera z roku 1931: „*Církev existuje z misíí, jako oheň existuje z hoření.*“

Brunner výmluvně prohlašuje, že každý křesťan, kterému se dostává Božího slova, „*dostává tím také povinnost předávat Slovo dál. Misie nemají svůj původ v nadutosti křesťanské církve; jsou její příčinou a životem. Kde nejsou misie, není víra .... Misie, hlásání evangelia, znamenají šířící se oheň, který Ježíš uvrhl na zem. Kdo nepředává tento oheň, dává najevo, že nehoří. Kdo hoří, předává oheň.*“

Toto „*muset*“ zahrnuje obojí – hnací sílu i příkaz. Hnací sílu, protože život z víry bere Boží záměr za svůj. „*Běda mi, nebudu-li hlásat evangelium,*“ říká Pavel. Bylo na něj naloženo břímě nutnosti. Ale také by měl kázat; s darem dostává i povinnost: „*Běžte do celého světa a hlásejte evangelium.*“ Nevíme, zda Ježíš vyslovil přesně tato slova. Ale je nepochybné, že vyslal své učedníky s jasným příkazem hlásat o Božím království celému světu.

Ježíš pociťoval naléhavost této misie: přinášet „*oheň*“ na zemi. Sdílel svou misii se všemi pokřtěnými křesťany. Protože oheň existuje jen ve chvíli, kdy právě hoří, jsme opravdovými učedníky Ježíše i církve jen tehdy, zapojujeme-li se do misíí. Hoříte? Chytil vás Ježíšův „*evangelijní oheň*“?

25. říjen

Číst „znamení doby“

V evangeliu pro dnešní den Ježíš hovoří o „čtení znamení“, vysvětluje životní události pro rozpoznání Boží vůle. Abychom dokázali co nejlépe odpovědět na Boží volání k misiím, musíme si bystře všimnout a chápat různé výzvy a požadavky na evangelizaci v moderním světě. V **Evangeliu Gaudium (Radost evangelia)** papež František vyzývá všechny křesťany, aby si uchovali „*stále bdělou schopnost zkoumat znamení doby*“ (51). Hlasatelé evangelia musí pozorně „*naslouchat Duchu svatému, který nám pomáhá rozpoznávat znamení doby*“ (14).

Pro Františka úkol podrobně zkoumat soudobou realitu ve světle křesťanské víry znamená „*závažnou zodpovědnost*“ (51). Navrhuje vycházet z „*evangelního rozlišování*“, což je „*pohled učedníka misionáře, který čerpá ze světla a síly Ducha svatého*“ (50). Křesťanská víra vyžaduje „*rozpoznávat a interpretovat podněty dobrého a zlého ducha*“ a rozhodně „*zvolit ty od dobrého ducha, a odmítnout ty, které jsou od zlého*“ (51).

Sv. Jan XXIII., který svolal II. vatikánský koncil, zpopularizoval výraz „*znamení doby*“. Zde nacházíme počátek hlavního směřování teologické metodologie: spojení evangelia a lidstva „*se všemi jeho dramaty a námahami, s jeho tužbami a nadějemi, s jeho hodnotami i slabostmi*“ (183). Papež František cituje slova papeže Pavla VI: „*Víme, že evangelizace by nebyla úplná, kdyby nebrala v úvahu i vzájemný těsný vztah mezi evangeliem a konkrétním osobním i společenským životem člověka*“ (181).

Tato metoda „*znamení doby*“ se vyskytuje v některých koncilních dokumentech; nejznámější je úryvek z **Gaudium et Spes (Radost a naděje)**: „*Církev má neustálou povinnost zkoumat znamení doby a interpretovat je ve světle evangelia*“ (4). Tento klíčový příkaz zůstává trvalým úkolem misijní evangelizace.

26. říjen

Milosrdenství: Srdce misíí

V evangeliu pro dnešní den Ježíš vypráví podobenství o neplodném fíkovníku. Služebník prosí svého pána, aby byl milosrdný a strom ušetřil; pán souhlasí. Tato scéna připomíná slova a skutky papeže Františka, skutečného „*papeže milosrdenství*“. Ve svém dokumentu z roku 2015 **Misericordiae Vultus (Tvář milosrdenství)** vyhlásil celý jeden rok rokem milosrdenství. Říká: „*Potřebujeme neustále rozjímat tajemství milosrdenství. Je zřídlem radosti, čistoty a pokoje .... Milosrdenství je mostem, který spojuje Boha s člověkem*“ (2). Naslouchejme slovům vyjadřujícím tuto papežovu hlubokou vizi!

Písmo jasně prohlašuje, že Bůh je „*Otec milosrdenství a Bůh veškeré útechy*“ (2 Kor 1,3). Náš Bůh je „*bohatý v milosrdenství*“ (Ef 2,4). V Ježíši Nazaretském se milost stala živoucí a viditelnou. Celý Ježíšův život a „*jeho osoba není nic než láska, láska poskytovaná zdarma ... Všechna znamení, která činí, zvláště ve tvářích hříšníků, chudých, trpících a žijících na okraji společnosti, činí s úmyslem učít lidi být milosrdnými*“ (8).

„*Milosrdenství je samotným základem života církve. Veškerá její pastorační činnost by měla být dělána s láskou, kterou zpřítomňuje věřícím*“ (10). „*Církve dostala pověření hlásat Boží milosrdenství, tlukoucí srdce evangelia... Kdekoli jsou křesťané, měl by člověk nalézt oázu pokoje*“ (12).

Misie znamenají „*žít v milosrdenství*“. Uvádíme několik příkladů, jak převtělit milosrdenství do konkrétních činů. Milosrdenství oslovuje různé formy lidského utrpení; křesťané jsou povoláni konat skutky tělesného i duchovního milosrdenství. Milosrdenství je výzvou; často nás obtěžuje a je nepředvídatelné. Prokazování milosrdenství musí pramenit z Boží lásky v našich srdcích (Řím 5,5). Neznamená to dávat jen materiální věci, ale dávat sami sebe. Modlete se, abyste dokázali napodobovat stejnou milosrdnou lásku, jakou neustále projevují Ježíš s Marií.

Skutečná pokora slouží evangelizaci

V dnešním evangeliu uslyšíme Ježíšovo podobenství o farizeovi a výběřčím daní; oba vešli do chrámu, aby se modlili. Farizeové patřili k Židům, kteří přísně dodržovali zákon; často byli pokrytečtí a kritičtí k ostatním. Výběřčí byli Židé, kteří sloužili římským vládcům vybíráním daní, a často se přitom obohatili. Byli veřejně považováni za hříšníky a zacházelo se s nimi s opovržením.

Připomeňme si, že Ježíš vyprávěl toto podobenství těm, *„kteří se vychlouvali svou bezúhonností a opovrhovali všemi ostatními“*. Ježíš dává do kontrastu jednání obou mužů. Modlitba farizeje byla pokusem vyprávět Bohu o své bezúhonnosti, nadmuta pýchou a egoismem. Výběřčí daní se modlil: *„Bože, odpusť mně hříšnému.“* Uvědomoval si svou vinu a hříšnost, prosil Boha o odpuštění. Ježíš na závěr tohoto podobenství říká: *„Každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn, ale ten, kdo se ponižuje, bude povýšen.“*

Papež František nám poskytuje pohled na lidskou pokoru. *„Jestliže Bůh upřednostňuje pokoru, není to proto, aby nás ponižoval. Pokora je nezbytný předpoklad k tomu, aby nás pozdvihl k sobě, abychom zakusili milosrdenství, které má naplnit naši prázdnotu. Modlitba nadutce nedosáhne k Božímu srdci, ale pokora bídníka Jeho srdce otevírá. Bůh má zvláštní zálibu v pokorných a při setkání s pokorným srdcem se to Jeho plně otevírá“* (Generální audience 1. 6. 2016). *„U Marie vidíme, že pokora není ctnost slabých, ale silných, kteří nemusejí s jinými zacházet zle, aby se cítili důležití“* (Generální audience 13. 8. 2017).

Hlasatelé evangelia opravdu potřebují zaujmout postoj pokorných služebníků. Pokora je jasným znamením opravdovosti misionářů. Pokora přitahuje, pokora evangelizuje. Jak uvedl papež František ve své homilii na počátku svého pontifikátu (Generální audience 19. 3. 2013): *„Nedovolme, abychom někdy zapomněli, že skutečnou moc má služba!“*

28. říjen

Slavnost apoštolů církve

Poté, co Ježíš strávil celou noc na modlitbách, vyvolil si dvanáct učedníků a nazval je „*apoštoly*“. Slovo **apoštol** pochází z řeckého slova **apostolein**, znamenající „*ten, který je vyslán*.“ Vyvolením dvanácti, symbolizujících dvanáct izraelských kmenů, Ježíš ukazuje, že ustanovil „*lid*“, nový lid Boží, církve. Církev je tedy „*apoštolská*“ a „*misijní*“ už od samého počátku. Druhý vatikánský koncil zdůraznil, že „*misijní činnost církve vyplývá ze samotné vnitřní podstaty*“ (AG 2).

V Novém Zákoně nacházíme dvojí použití slova apoštol. To první odkazuje na dvanáct vyvolených – tvoří základ církve s Ježíšem jako úhelným kamenem (Ef 2,20). Druhé má širší význam a označuje další jednotlivce, kteří byli posláni jako poslové, vyslanci a misionáři Ježíše Krista. V tomto všeobecném smyslu slova můžeme být nazýváni „*apoštoly*“. Skrze křest jsme opravdu povoláni a posláni jako praví apoštolové vzkříšeného Ježíše.

Nejvýstižnější termín pro apoštola dnešní doby by bylo slovo **misionář**, které je mimochodem odvozeno z latinského slovesa **mittere** znamenající „*poslat*“. Misionář je následovník Krista se specifickým posláním hlásat evangelium. Slovy papeže Františka jsme „*všichni učedníci misionáři*“, následovníci Krista, kterým jsme byli posláni.

V **Evangelii Gaudium** (120) papež jasně říká: „*Každý křesťan je misionářem, nakolik se setkal s Boží láskou v Ježíši Kristu. Už neříkejme, že jsme „učedníci“ a „misionáři“, nýbrž vždycky „učedníci misionáři*“. Na svátek apoštolů Šimona a Judy radostně oslavujme svoji misijní identitu.

29. říjen

Misie a malé začátky

Ježíš byl „učitel mistr“. Ukazuje se to ve dvou stručných „královských“ podobnostech pro dnešní den o hořčičném semínku a kvasu. Významná církevní hnutí a misijní iniciativy často vznikají z „nejmenších hořčičných zrn“ a trochy „kvasu“. Změna začíná tímto způsobem: zrno je zaseto do země a kvas je přimíchán do mouky.

Růst, změna a proměna našich životů jako křesťanů vyrůstá z malých semínek víry, zasazených do křtu. Jestliže spolupracujeme s Boží milostí, její proměňující síla a účinky jsou zřetelné. Tato skutečnost byla v dějinách církve už mnohokrát ověřena. Církev se rozrostla z malé skupiny obyčejných učedníků v celosvětové společenství čítající dnes 1,6 miliardy lidí. Na počátku tisíců zachráněných strádajících stál jeden člověk – sv. Matka Tereza. Ona je vyjádřením toho, jak Bůh používá naši malost k uskutečnění své misie.

Matka Tereza řekla: „*V tomto životě nemůžeme vždy dělat velké věci, ale můžeme dělat malé věci s velkou láskou.*“ „*Jsem jen malá tužka v Božích rukou. On přemýšlí, On píše. On dělá vše a někdy je to opravdu těžké, protože tužka se zlomí a On ji musí trochu více ořezat.*“

Svatou patronkou Matky Terezy byla Terezie z Lisieux. Jako mnoho lidí i ji přitahovala „malá cesta“ sv. Terezie, patronky misíí a učitelky církve. Její spiritualita spočívala v hledání plnosti života v běžných oblastech lidské existence. S tímto postojem mohou dosáhnout svatosti obyčejní lidé jako vy i já. Obě tyto světice misíí jsou krásným příkladem toho, jak Bůh používá naši malost k uskutečnění své misie. Ptejte se: jak mohu žít své misijní učednictví v prostých každodenních situacích svého života, ke kterému mě povolal Ježíš?

30. říjen

Úžasná Boží Prozřetelnost

Slova sv. Pavla z listu Římanům v dnešním prvním čtení patří k nejznámějším v celé Bibli: „*Neboť těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému*“ (Řím 8,28). Často bychom si měli číst tento verš: Všechny věci (tedy dobré i špatné, radostné i obtížné, včetně lidí) mohou přispět k naplnění Božího plánu plné lásky k lidem.

Je zajímavé, že tento specifický verš byl zvolen „*misijním mottem*“ otců a bratří patřících k hnutí Maryknoll. Toto ujištění sv. Pavla dává hluboký náhled na postoj všech misionářů a všech křesťanů. V Božím plánu **všechno**, s čím se v životě setkáme, může přispět k odhalení Božího království. Pro hlubokou Boží lásku dokážeme uvidět Boží ruku ve všem okolo nás.

Díváme-li se na křesťanskou misii pohledem víry, její účinky jsou mnohem mocnější. Mnoho iniciativ, které vykonávají evangelizaci, se neseťká s okamžitým úspěchem. Obtížné výzvy a očividné neúspěchy nás mohou otevřít hlubšímu vztahu s Ježíšem a skutečnému přiblížení se Kristu. Náš život i samotná misie odráží toto „*velikonoční paradigma*“. V našem každodenním životě se snažíme procházet skrze tmu ke světlu, skrze zajetí ke svobodě, skrze utrpení a zranění k plnosti, od samoty ke společenství, od hříchu k milosti a novému životu.

Jako křesťané naplnění vírou, povolání podílet se na Kristově misii, se snažíme jít po stopách Ježíše, který nám ukázal cestu ve svém velikonočním tajemství. Přemýšlíme o tom, k jaké proměně došlo o Velikonočních. To, co se o Velkém pátku zdálo být vítězstvím smrti, bylo proměněno v Kristovo vítězství nad smrtí. Ve velikonočním tajemství Ježíš bere na sebe lidskou pýchu a hříšnost a proměňuje je v **příležitost k milosti**. Adamův hřích, nositel smrti, je proměněn Kristovou pokornou poslušností až k smrti. V úžasu stojíme před bezmeznou Boží láskou! Toto je „*misijní víra*“!

31. říjen

Neoddělitelní od Boží lásky

Dnešní den církev ukončuje Mimořádný misijní měsíc papeže Františka a my si poslechneme poselství sv. Pavla Římanům, kterým nás zve k rozjímání o nekonečné a bezmezné Boží lásce: „*Nic (ani smrt ani život) nás nikdy nemůže oddělit od Boží lásky viditelné v Ježíši Kristu našem Pánu.*“ „*Je-li Bůh s námi, kdo proti nám?*“ Všimněme si té hluboké jistoty, s jakou hovoří Pavel o nekonečné Boží lásce.

Vzpomínka na hojnou Boží lásku seslanou lidstvu („*Bůh neušetřil vlastního Syna a vydal ho ku prospěchu nás všech.*“) nás vtahuje do hlubšího rozjímání o samotném původu církve a její misie. V dokumentu II. vatikánského koncilu o misijní činnosti **Ad Gentes** (2) se uvádí, že trinitární rozměr misíí vyplývá z lásky našeho Trojjediného Boha. Bůh je pravá „*studnice lásky*“, nekonečný zdroj lásky k bližnímu vylévající se skrze Otce, Syna i Ducha svatého.

Za svou vlastní existenci vděčíme „*Boží nepochopitelné milosrdné dobrotě.*“ „*Vlídne nás volá, abychom s Ním měli podíl na Jeho životě a slávě;*“ kterou nepřestává vylévat skrze svou „*Božskou dobrotu*“ (AG 2). Zde nacházíme hlubokou misijní teologii; vše je zakořeněno v Boží lásce, nic víc a nic míň. **Misie jsou v podstatě radostnou Boží láskou a dále zviditelněním této lásky konkrétními slovy a skutky.**

Svatý Pavel také říká (2 Kor 5,14), že „*lásku Kristova nás má ve své moci*“ (*Caritas Christi urget nos*). Zapojujeme se do misijní evangelizace ne z nějakého vnějšího příkazu; naše motivace k misíím vyplývá z Trojjediné lásky, která nám byla dána při křtu. Misie jsou v podstatě vylitím Boží lásky z hlubin do našich duší. Protože jsme se setkali s Boží láskou a byli jsme jí proměněni, stáváme se „*misionáři Boží lásky!*“

Papežská misijní díla

Papežská misijní díla (PMD), v některých zemích známá spíše pod názvem **Missio**, jsou katolická celosvětová síť misijních aktivit a spolupráce pod přímou kanonickou jurisdikcí římského biskupa (papeže). Tato díla zahrnují: Dílo šíření víry, Papežské misijní dílo dětí, Dílo sv. Petra apoštola a Misijní unii.

Od roku 1922 jsou PMD oficiální organizací katolické církve pro pomoc zámořským misiím. Zvyšují povědomí a podporují modlitbu a spolupráci v rámci celé katolické církve, přináší Kristovo poselství celému světu, zvláště zemím, kde křesťanství je nové, mladé nebo oslabené. PMD pečují o mladé církve a podporují je, dokud se nestanou soběstačnými. Papežská misijní díla existují díky štědrosti katolických věřících.

V současnosti je prezidentem PMD arcibiskup Giampietro Dal Toso.

Z anglického originálu „**Meditation for Mission**“
připraveného Papežskými misijními díly na Filipínách
přeložila Ing. Irena Němcová.

Grafická úprava Ondřej Štulc, tisk Garamon Hradec Králové.

Vydala Papežská misijní díla v České republice v roce 2019.

NEPRODEJNÉ